2. Toldprotokollerne af 16. juli 1962 og 30. juni 1967 udgør retsakter fra Fællesskabets institutioner, jfr. EØF-traktatens artikel 177, stk. 1, litra b), og omfattes som sådanne af den Domstolen tillagte kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål.

3. For så vidt angår tiden før den 1. juli 1968 har toldprotokollerne af 16. juli 1962 og 30. juni 1967 ikke medført nogen beskyttelse for private mod, at en medlemsstat opkræver en afgift på varer indført fra tredjelande. For så vidt angår tiden efter den 1. juli 1968 har der ikke foreligget nogen fællesskabsretlig bestemmelse, hvorefter det har været udelukket for de samme varer at opkræve en afgift som afgiften for administrative ydelser, jfr. italiensk lov nr. 330 af 15. juni 1950, idet afgiften allerede fandtes på førstnævnte dato.

Mertens de Wilmars Pescatore O'Keeffe Everling

Mackenzie Stuart Bosco Due Bahlmann Galmot

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 16. marts 1983.

P. Heim
Justitssekretær

J. Mertens de Wilmars
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. REISCHL FREMSAT DEN 14. DECEMBER 1982 [1]

Høje Domstol.

Også de to sager, hvori jeg i dag fremsætter forslag til afgørelse, drejer sig om, hvorvidt det er lovligt ved import af varer fra de lande, som er kontraherende parter i GATT-overenskomsten, i henhold til denne overenskomst at opkræve de gebyrer for forvaltningsydelser, som er fastsat i den italienske lov af 15. juni 1950.

De to sagsøgende selskaber i hovedsagen fik i første instans, Tribunale di Milano, delvis medhold i deres påstand om, at gebyret var retsstridigt og skulle tilbage-

1 — Oversat fra tysk

betales. Det italienske finansministerium blev herefter, på grundlag af GATT-overenskomstens artikel II, nr. 1, litra b), som er Domstolen bekendt fra de andre sager [1], dømt til at tilbagebetale de erlagte gebyrer, for så vidt de varer, gebyrerne opkrævedes for, var opført på den liste over indrømmelser — for Italiens vedkommende liste XXVII — som var resultat af forhandlingerne ved Italiens tiltrædelse af GATT. Sagsøgernes krav blev derimod ikke taget til følge for så vidt angår gebyrer for varer, som for første gang var opført på EØF's liste XL, der først blev opstillet i begyndelsen af 60'erne med deltagelse af Fællesskabet. Retten tilsluttede sig her åbenbart den opfattelse, som det italienske finansministerium har gjort gældende, og hvorefter det afgørende for bedømmelsen af det italienske forvaltningsgebyr alene var, hvorvidt de pågældende varer fandtes i den oprindelige italienske liste over indrømmelser eller ej, fordi der med oprettelsen af EØF's liste XL var fastsat nye toldsatser, uden at dette berørte tidligere vedtagne bestemmelser om gebyropkrævning.

Sagsøgerne appellerede herefter denne afgørelse til Corte d'Appello de Milano. De har herved gjort gældende, at det italienske finansministerium er forpligtet til at tilbagebetale gebyrerne, uanset om de varer, for hvilke gebyrerne opkræves, er opført på indrømmelseslisterne, idet den italienske lov er i strid med det forbud, som kan udledes af GATT's præambel, mod at opkræve gebyrer, som endnu ikke fandtes på tidspunktet for Italiens tiltrædelse af GATT. Under alle omstændigheder må gebyrerne efter sagsøgernes opfattelse være i strid med GATT-overenskomstens artikel II, nr. 1, litra b), om man går ud fra, at de gebyrpålagte varer ikke var opført på Italiens oprindelige indrømmelsesliste, da man må antage, at EØF's liste XL er trådt i stedet for de oprindelige nationale indrømmelseslister.

Med henblik på at løse problemerne vedrørende fortolkningen af GATT-overenskomsten har Corte d'Appello di Milano ved to kendelser af 6. juli 1981 udsat de verserende retssager og anmodet Domstolen om at træffe en præjudiciel afgørelse af følgende spørgsmål (som har samme ordlyd i de to sager):

»1. Er det foreneligt med GATT-overenskomsten, enten ifølge præamblen i dens oprindelige formulering — hvorefter de kontraherende stater erklærede, at de 'ønsker' ('desireux') at nedsætte toldsatserne og at ophæve andre skranker for handelen samt afskaffe diskriminerende behandling i det internationale handelssamkvem — eller ifølge den formulering, som blev benyttet i Genève-protokollen af 10. marts 1955, ratificeret af Italien ved lov nr. 1307 af 7. november 1977 — hvorefter de kontraherende stater ved ordet 'désirent' (har til hensigt) fastslog, at de ville påtage sig de angivne forpligtelser — at opkræve det ved lov nr. 330 af 15. juni 1950 indførte forvaltningsgebyr (som altså blev indført efter Italiens tiltrædelse af overenskomsten, men før vedtagelsen af Genève-protokollen), uanset om de indførte varer er anført i de oprindelige lister over indrømmelser, og uanset om overenskomstens forbud mod forhøjelse af de hidtil gældende accessoriske importafgifter efter ordlyden kun angår disse lister?

2. Kan det i GATT-overenskomstens artikel II, stk. 1. litra b), indeholdte forbud mod at forhøje bestående accessoriske importafgifter forenes

1 — Sagerne 267, 268 og 269/81.

med det allerede gældende forvaltningsgebyr fra det tidspunkt, da liste XL (den fælles toldtarif) afløste liste XXVII (hvilket skete i Italien den 13. 1. 1963), for så vidt angår varer, som ikke er anført i den oprindelige liste XXVII, men kun i liste XL?«

Jeg skal i det følgende redegøre for, hvorledes disse spørgsmål efter min opfattelse bør besvares.

1. I modsætning til, hvad der er tilfældet i sagerne 267-269/81, har Corte d'Appello ikke i de foreliggende sager forelagt noget spørgsmål om, fra hvilket tidspunkt de omhandlede forpligtelser i henhold til GATT-overenskomsten i givet fald skal betragtes som fællesskabsretlige forpligtelser.

Det kan ikke udelukkes, at også dette spørgsmål har sin berettigelse i de foreliggende sager, fordi det ikke klart fremgår af sagens akter eller af det under sagen fremførte, hvornår de omtvistede indførsler fandt sted, og hvornår forvaltningsgebyrerne blev opkrævet. Vi véd kun, at der i sag 291/81 kræves tilbagebetaling af gebyrer for tiden mellem 1960 og 1970, således at vi må antage, at det har fundet indførsler sted inden for nævnte periode.

Har indførslerne helt eller delvis fundet sted før den 1. juli 1968, det vil sige det tidspunkt, da den fælles toldtarif trådte i kraft, må spørgsmålet afgøres efter italiensk ret, sammenholdt med de relevante bestemmelser i GATT-overenskomsten, fordi EF på daværende tidspunkt endnu ikke helt havde overtaget kompetencen på toldområdet i stedet for medlemsstaterne. Det blev klart fastslået allerede i sagerne 267-269/81, efter at den nationale ret udtrykkeligt havde spurgt om det. Jeg behøver ikke her begrunde denne opfattelse i detaljer, men skal henvise til min udførlige redegørelse herom i mit forslag til afgørelse i sagerne 267-269/81.

2. Som det *første spørgsmål* er formuleret, vil Domstolen ikke kunne besvare det, da den ikke under en præjudiciel sag i henhold til EØF-traktatens artikel 177 kan udtale sig direkte om, hvorvidt en national lov er i overensstemmelse med EF-rettens bestemmelser; den kan altså ikke direkte tage stilling til nationale lovbestemmelsers gyldighed. Spørgsmålet må således omformuleres derhen, at der anmodes om en fortolkning af præamblen og andre bestemmelser i GATT-overenskomsten med henblik på den italienske lov om opkrævning af forvaltningsgebyrer, som er udstedt efter tiltrædelsen af GATT. Det ønskes navnlig afklaret, om det — under hensyn til den omstændighed, at GATT-overenskomstens artikel II ved omtale af forbudet mod at forhøje importafgifter, udtrykkeligt henviser til indrømmelseslisterne — er afgørende, hvorvidt de gebyrpålagte varer er opført på den oprindelige indrømmelsesliste.

Hovedproblement i den foreliggende sag (dette fremgår med tydelighed af sagsøgernes indlæg i hovedsagen) er, om GATT-overenskomsten forbyder at der indføres nye afgifter efter at en kontraherende stat har tiltrådt overenskomsten, ganske uanset om de pågældende varer var opført på indrømmelseslisterne eller ej. Jeg har tidligere i mit forslag til afgørelse i sagerne 267-269/81 gennemgået alle de nødvendige retlige implikationer. Efter en indgående bedømmelse af alle fremførte argumenter kom jeg til den overbevisning, at GATT-overenskomsten

i virkeligheden ikke indeholder nogen »stand still«-forpligtelse, sådan som sagsøgerne vil gøre gældende.

Lige så lidt som det var tilfældet i de andre retssager, kan man i det foreliggende tilfælde stille spørgsmålstegn ved retmæssigheden af det gebyr for forvaltningsydelser, som opkræves i Italien, med den begrundelse alene, at den italienske lov er udstedt efter Italiens tiltrædelse af GATT.

3. Det *andet spørgsmål* (ligeledes efter en nødvendig omformulering af spørgsmålet) vedrører fortolkningen af GATT-overenskomstens artikel II, nr. 1, litra b), med henblik på det italienske gebyr for forvaltningsydelser. Navnlig ønskes det oplyst, om forbudet mod at forhøje importafgifter først fik gyldighed på det tidspunkt, da den nye indrømmelsesliste trådte i kraft, i det tilfælde, hvor den importerede vare ikke var opført i den oprindelige indrømmelsesliste nr. XXVII, men først i EØF's liste XI. Det fremgår ikke klart, om de foreliggende varer også var nævnt i EØF's liste XL, således som den var affattet ved afslutningen af den såkaldte Kennedy-runde.

Forudsætter man det sidste, hvilket Kommissionen anser for det rigtige, fremgår det umiddelbart, at de problemer, som det andet spørgsmål rejser i den foreliggende sag, er identiske med dem, der opstod i forbindelse med det sidste af de forelagte spørgsmål i sagerne 267-269/81. Også på dette punkt kan jeg altså nøjes med at henvise til min redegørelse i det forslag til afgørelse, som jeg fremsatte i de nævnte sager, og blot sammenfattende fastslå, at jeg ikke finder opkrævningen af en italiensk afgift for forvaltningsydelser stridende mod bestemmelserne i GATT-overenskomsten, såfremt der er tale om varer, der endnu ikke var opført på den italienske indrømmelsesliste nr. XXVII, men først blev optaget på de senere indrømmelseslister.

4. Jeg mener derfor, at de af Corte d'Appello di Milano forelagte spørgsmål må besvares på følgende måde:

a) GATT-overenskomsten indeholder ikke noget forbud mod at opkræve gebyrer af importerede varer, uanset om varerne var opført på en indrømmelsesliste eller ej, når der endnu ikke på tidspunktet for importlandets tiltrædelse af GATT-overenskomsten var hjemmel for at opkræve gebyret.

b) Såfremt de importerede varer endnu ikke var opført på den oprindelige italienske indrømmelsesliste nr. XXVII, men først blev optaget på EØF's liste XL, som afløste denne, gælder forbudet i GATT-overenskomstens artikel II, nr. 1, litra b), mod at opkræve importafgifter først fra det tidspunkt, da protokollen vedrørende EØF's liste XL trådte i kraft.